

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gid. — Za oznanila se plačuje od četirstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

V Ljubljani 5. maja.

Do ministerstva ima slovenska kranjska dežela zdaj staviti prošnjo: dajte nam pametnega c. kr. deželnega načelnika. Mi pravimo le „pametnega“, ker da bi terjali rojaka Slovenca in narodnjaka, t. j. poštenega moža, ki je vzrastel iz našega naroda in ga torej po narurnem nagibu človeškega srca ljubiti moramo — tega terjanja (da si bi vse skozi pravično bilo) si v današnjem času ne upamo staviti, ali bolje: nečemo ga staviti, ker vemo, da bi ne bilo uslišano. Mi smo preverjeni, da pridemo v Avstriji vsi Slovani in tudi mi Slovenci kmalu do tega, ka bodo naše prošnje tudi uslišavane, kadar bodemo zahtevali, da se posajajo na taka domača višja mesta i domačini naši, narodnjaki. Zdaj smo realni politiki dovolj, da izprevidamo, ka v tem hipu manjka še od zgoraj prave razumljenosti našega pravičnega prizadevanja, kakor tudi da je še v krogih naših narodnostnih protivnikov preveč strasti. Zato prosimo le pametnega — moža, če prav nij naš.

In modrega moža nam je pač treba na čelo vlade, sicer bode nekova neznačajnost med našim uradništvom vedno rasla, neznačajnost, ki izvira iz necega uprav neumnega terorizma, ki nad uradniki visi, in ki ga osvetljuje neki dogodek zadnjih dnij v Ljubljani. Sicer avtentično vsega slučajja ne moremo vedeti, ker tisti (poštni uradniki), katere stvar zadeva, se nas ogibajo in boje, in si ne upajo govoriti. Vendar smo reč čuli od raznih strani po Ljubljani, tako malo različne varijante, da bodemo gotovo le resnico poročali. Začnimo.

Onidan enkrat je bila konfiscirana dunajska „Reform“. Na deželno vlado je prišel telegram, poloviti vse iz Dunaja v Ljubljano ušle iztise. Hitro gospod Metternich pošlje svojega komisarja pošte čakati. Metternichov policijski komisar v čakalnici zaspi, kar nij čuda in mu nij nobene zamere, kajti nedolžen in neškodljiv novinarski članek od nekdanj mirno pisane in bolj postarne bralce imajoče „Reforme“ gotovo nikakor nij vreden, da moža po noči na kolodvor trudijo. Ker vsled tega zaspanja „R.“ nij bila ujeta, in je baje poštni uradnik rekel: „jaz nijsem dolžan policaj biti“ (kar je resnica!) — odpuščena ali suspendirana sta dva poštna uradnika!! Zato, ker ja dolže, da sta Slovenca (in to je podedovan greh!) in sta „nalašč“ „Reformo“ izpustila, po katero so potem telegrafovali še tisto noč na Rakek, v Kranj itd. Disciplinarna preiskava bode natančneje pokazala. S tem pa še nij historija končana. Nego prišli so v Ljubljano posebej neki „vikši“ gospodje omenjena dva suspendirati, a pri tej priliki oster sermon držati drugim

uradnikom, ki so na strašnem sumu, da so Slovenci. In zdaj se bojé — kakor čujemo — da bode veliko prestavljanje pri pošti, t. j. Slovence bodo kam v eksil poslali v Polo ali Černovice. — Kakor pri tem uradu, utegne potlej biti pri telegrafstvu, pri političnem in pri sodiščih — kolikor uže nij.

Da se nas krivo ne razume, povemo tu jasno, da nam nikdar ne bi na um prišlo zagovarjati c. kr. uradnika, ki nij izpolnil svoje dolžnosti. Pokorščina postavam, in zvestoba prisegi, to mora biti. Tudi ne zahteva nobeden od nas, da bi uradnik bil agitator in aktivni politikar; lahko se drži popolnem pasiven; v današnjih razmerah se skoro mora. — Ali: če se zavoljo kacega prestopka kaznuje, je vprašanje kako; in nikdar ne moremo odobravati, da bi slovenstvo bilo obteživen moment. Isto tako ne vemo kako bi obsodili sistem in ljudi, kateri uradnika uže pisano gledajo in preganjajo, ako le z osebnim prijateljem, znancem, morda sošolcem, ki je narodnjak, občuje, kar se zdaj res godi! Ali se ne pravi to uradnika za slepega slugo ponižavati, demoralizatorno terorizirati? Mi se tu potegnemo samo za uradnikove človeške pravice. Vzemite mu politične pravice, vzemite mu možnost javno delati izven poklica, — pustite mu toliko svobode, da se bo lahko s prijateljem ki nij vaše nemške vere, o vremen ali o ženski pogovarjal, če ga veseli.

Zdaj še nekaj družega, — kar je pa v zvezi z dozdaj rečenim. Kdor bi mislil, da so „policajnote“, ki so bile za časa Bacha in konkordata v cvetu, denes uže „premagano stališče“ — ta bi se motil. Baš naša deželna vlada ima dobre zapiske, kaj je ta ali oni, s kom občuje; in vsega tega veliko več nego je res, posebno glede uradnikov. Zasluge bi si pridobili za humoristiko, ko bi te note priobčili, kolikor smo jih slučajno izvedeli (stvar se jako tajno drži), a tega ne storimo zaradi osebnostij, le toliko bodi rečeno, da človek ne ve ali bi se grohotal ali jezil, ko te reči bere. Dober bi bil pameten c. kr. načelnik, ki hi vso to dedščino iz absolutističnih časov preko plota vrgel, pa tudi vse šarlatanstvo iz vladue policije iztrebil.

H koncu še dva ogovora. Prvi velja Vam, g. državni pravdnik. Na Vas smo ves čas mislili, pisaje ta članek, in tehtali besede, da nij ušla katera ostra, ki je pod peró silila in bi bila bolje zaznamovala opisavane razmere, a bi Vam bila mogla povod dati h priljubljeni praksi konfisciranja. — Druga prošnja pa velja našim državnim poslancom: naj ta članek in v njem omenjene razmere do znanja na višjem mestu spravijo, ker kam bomo prišli, če bodo slovenski uradniki tako terorizovani, da si ne bodo niti v krčmo

upali, kjer narodnjaki sedé; da si ne bodo z narodnjakom sprehajati se iti upali, v bojazni, da jih ne obdolži kak stari a sicer ignorantni „cof“ šefovski revolucionarstva in vrag vedi česa pri nas smešnega še.

Govor slovenskega poslanca dr. Razlaga

za klostersko konfesionalno postavu v seji državnega zbora 25. aprila. *)

(Konec.)

Razen tega se je še navajalo, da vživajo v Ameriki redovi popolno svobodo. Veliko inteligentnih mož v Avstriji sanjari o amerikanskem sistemu v cerkvenem obziru; toda mi uže desetletij nijsmo slišali, da bi bili cerkveni knezi pri nas poskusili, priti do amerikanskega sistema, in torej moramo uže se starajočo se Evropo zadovoljni biti, pa to urejati, kar je treba, da je v redu, ne da bi z obstoječimi razmerami naredili tabula rasa.

Jaz tedaj mislim, da tudi ta govor nij resen.

Omenilo se je samo še, in sicer od strani gospoda pl. Krzeczunovicza in gospoda dr. Oelza, našega vojništva, ako se smem poslužiti te besede; naše vojništvo izvira od tod, ker se ravno čutimo obdane od sovražnih sosedov, in ker hočemo biti popolnem zavarovani, dá more oržavljan miren iti po svojem delu pa da more dar znoja svojega dela zapustiti svojim potomcem. Navajalo se je, da Angleška ne tiči tako v orožji, kakor Avstrija, a jaz moram ipak omeniti, da smo se po geslu: „Si vis pacem, para bellum“ morali oborožiti, da lahko vzdržimo, ako nas kdo pahne. Jaz tedaj odobrujem, da imamo močno armado, ki zamore državi zadobiti veljavo. A najbolj čudno je to, da je i gospod Oelz in drugi gospodje one (desne) strani visoke zbornice, ki se s temi argumenti hoté boriti, da so ti gospodje v delegacijah tikoma armade glasovali vedno za najvišje pozicije. (Klici na levi: Prav dobro!)

Mi živimo, da hitim k sklepu, brez dvombe v novem času, ki zahteva nove uravnave, in te uravnave ne smejo biti samo eksperimenti od denes do jutri, nego stabilizirati se morajo, da se ravno moremo veseliti ugodne prihodnosti.

Jaz tedaj mislim, da bode reprezentativni sistem, kateri je desna stran slavno zbornico uže večkrat zaznamovala kot cerkvi nasproti neizvršljiv, v Evropi zopet splošen, in da romanski, grmanski in slovanski rodovi ne bodo hoteli le bremena nositi pa dolžnosti izpolnovati, nego da bodo terjali

*) Po stenografičnem zapisniku.

tudi izvrševanje pravic, ki tem bremenom in dolžnostim nasproti stojé, in s temi spremenjenimi državnimi razmerami se bodo morale sprijazniti tudi cerkvene institucije, kar je tem legljeje, ker je bila cerkev sama na takih konstitucionalnih podlagah pod sodelovanjem vernih posvetnjakov ob času svojega cvetja utemeljena.

Cerkveni absolutizem se datira stoprv iz časa, ko je cerkev začela razpadati, in jaz mislim, da se ne motim, ako trdim, da ima v tem tudi orjaški verski indiferentizem v Evropi svoj uzrok.

Za bodočnost se dakle nemajo ustanoviti le točke počitka med državo pa cerkvijo, nego kulturni princip krščanskih narodov se mora izraziti v harmoničnem sodelovanju obeh oblastij, da se izvrši velika naloga človečanstva.

Visokočestiti gospod pater Rainer je izrekel željo, da bi cerkvene družbe veselo napredovale. I jaz želim, da bi, sprijaznjene z naprednimi težnjami 19. stoletja, sčistile se ter življenja vesele procevele; sicer pa, po menjenji veliko človekoljubov, železno kolo svetovne zgodovine uničevalno zadržá čez nje. Idite gospóda moja, zdaj s popolno objektivnostjo k specialnemu posvetovanju te zakonske osnove.

Principijelni nasprotniki te predlage bi s tem nastopili pot sporazumljenja med klostérskimi družbami pa državnim redom, drugi neprijatelji te osnove pak, katerim je preobširna, naj se spomnijo izreka: „Boljša stvar je čestokrat sovražnica dobre.“ (Ploškanje na levi in v centru.)

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 5. maja.

V **državnem zboru** 4. maja je finančni minister izjavil pri posvetovanji o cesarski naredbi od leta 1873 glede razpuščenja akcijskih društev, da on ne bode nikdar privolil, da bi se izgube posameznih in nekaterih trgovskih krogov iz državne kase poravnale. Tudi ne more biti naloga, da bi država fuzije in likvidacije (posameznih bank in denarnih zavodov) v svoje roke vzela, ker to so privatne pravice. Naredba je bila potem sprejeta. — Seidl in tovariši nasvetujejo, naj se vlada pozove predložiti postavo o dovoljevanji odpuščenja davkov ob priliki nesreč.

Ministri so imeli 3. t. m. posvetovanje, pri katerem je predsedoval sam cesar. Govorilo se je baje o narodno-gospodarski krizi sploh, in o Wichhoff-ovi interpelaciji (kaj je vlada proti tej krizi storila) posebej. Ker je le-ta interpellant tudi v zadnji seji drž. zbora zopet nadlegoval, naj mu vlada da odgovor, ministerstvo ne bode moglo dolgo molčati, da si ne ve prav pomagati. Tudi novinarstvo mnogo tarná nad denarno krizo, a zastonj iščemo kakega dobrega sveta, kako bi se dalo res pomagati.

Vnanje države.

Francoski legitimistični list „Figaro“ svetuje grofu Chambordu, naj kakor Don Karlos zavijti meč pradedov, ter si pribori dedšino, katera mu po pravici pripada. Mislimo, da bodo dogodki na Španjskem francoskim in drugim jezuitovcem vsaj nekoliko pamet sčitali. Pisanje „Figarovo“ pa kaže, kako drzni so ti ljudje, da si upajo kar očitno pozivljati k vojski bratov proti bratom, in da javno kažejo, da jim nij nič za mir, za blagostanje, za človeško življenje, samo da se njihovi črni nameni izpolnijo.

Na **Španjskem** „sveta stvar“ nima nijene nadeje več. Bilbao je rešena in iz

vseh kotov tega mesta so Karlisti prepošeni. Kakor znano, je bilo to mesto pretendentu glavna podpora, in angleški bankirji so mu obljubili veliko posojilo, ako mesto dobi. Zdaj torej denarne pomoči od te strani ne bode.

Italijanska „Fanfulla“ javlja, da se najnovejša poročila z Dunaja od papeževnega poslanika glasé, da je avstrijsko-ogerski kabinet trdne volje, tikoma konfesionalnih postav hoditi po poti, na katero je stopil, in da se ne bode dal po nobenem sredstvu spraviti z njega. — V Rimu popje zdaj nabirajo, ko je uže vse izgubljeno, vojake za prijateljskega krvoloka Don Karlosa. Zadnje dni so bili po Rimu po vseh oglih nabiti plakati: „Karlos VII. povablja v božjem imenu (!) rimljansko mladino k orožju!“

Dopisi.

Iz tržaške okolice 5. maja [Izv. dop.] Naj vam podam zopet nov dokaz, kako se vsaka stvar, ki zaznamuje to kar je nam Slovincem ljubo in sveto, zasmehuje in proganja. Celo naše nedolžne slovenske zastave, katera je od Nj. Veličanstvaesarjá potrjena, nam Lahoni tudi ne privoščijo.

Dasiravno nij bil začetek letošnjega maja nič kaj lep, kakor nikjer ne, vendar so se naši slovenski fantje držali stare navade in so postavili mlaje. Tako so tudi fantje v Proseku mlaj postavili in na-nj deli slovensko zastavo. Ko zagleda to slovensko zastavo lahonski komisar Lukša, razjezi se ves. Teče klicat svojega slugo, sluga teče hitro po „kapovilo“, ta teče po žandarje in po dva policaja, ukaže sekire vzeti in mlaj posekati, da bi do nedolžnih slovenskih zastav prišli in je vzeli. Sklenili so mlaj samo podreti, in so to tudi storili.

Fantje so hoteli mlaj na drug kraj postaviti. A na to jih začne z žandarmi loviti, in eden Kristjan Ukmar, je ujet. Kakor se sliši, šli so nekateri k c. kr. namestništvu pritožiti se. — Za tako politično svobodo, kot jo mi Slovenci uživamo — lepo hvalo. Italijani razovešajo slobodno tuje neavstrijske zastave, mi Slovenci pak ne bi svojega domačega poštenega mlaja s svojo avstrijsko zastavo vzpostavili? Vlada, je-li to svoboda? Kako nas država varuje pred lahoni!

Iz Trsta 2. maja. [Izv. dop.] Nijmo se zastonj trudili ob času volitev v državni in mestni zbor po našej okolici. Spravili smo možake v oba zastopa, kateri nam ne delajo sramote, nego vse store, kadar se je treba za materijalno in duševno blagost potegniti za slovensko okolico. Vsak teh šestih poslancev se je uže izkazal. Le g. dr. Muha je še molčal. Ne čudili bi se mu, ako bi bil prosti kmet, in bi ne imel ene ali druge znanosti. A ker je doktor, bi se znal vendar kaj bolje za svoje slovenske volilce potegniti. V seji mestnega zbora 29. p. m. se je posebno odlikoval poslanec I. okraja Janez Sancin, prost kmet. Prekosil je s svojim govorom marsikatega mestnega očeta. Predlagal je namreč naj se postavi v Skednji poljski čuvaj. Dokazoval je, da v ta okraj vedno mnogo tujcev zahaja, in da je zarad bližnjih ladjedelnic tudi v Skednji mnogo naseljencev, ki ne delajo dosta razločka med svojim in tvojim blagom.

Še le prvo leto sedi kmet J. Sancin v zboru, a si je uže pridobil simpatije cele slovenske okolice, kajti pošteni mož se je

postavil na narodno-liberalno stališče, katero tudi nasprotniki čislajo.

Vreme je pri nas mrzlo. Vinogradom pod Krasom nij mnogo škodovala burja. Na Krasu pa je baje velika škoda, ker je burja posmodila vse mladike in mladi zavod rastlinam; ako se burja ne spravi v svoje domovje, in nas še dan za dnevom brije, bo ubogi kmet ob vse prišel.

Tudi pri nas v Trstu je sedaj v modi samo „umor“; ne preteče skoraj niti teden, da bi se ne polnila enaka umorska kronika. Kmalu bode Trst v tem tekmoval z Dunajem.

Kupčija letošnje leto slabo kaže; trgovci nemajo skoraj nič posla; trgovina se je ustavila, to so še vedno nasledki borznega „krah“.

Opominjam pa pri tej priliki vse naše Slovence, kateri pridejo v Trst s kako kupčijo in če nemajo tu kakega dobrega prijatelja ali zastopnika, naj se nikakor ne dajo opehariti mešetarjem, kateri ljudi če dalje bolje love; ker so z nekaterimi trgovci zastopljeni, da je le sramota za naš narod. Lahoni se smejejo, kadar oderó kakega „Kranjca“.

Iz Gorice 3. aprila. [Izv. dopis.] Česar nij nihče pričakoval, to se je včeraj pri volitvi II. razreda za mestni zastop. Dasiravno je baron Rechbach razpel vse vladne mreže, dasiravno so dr. Pajer in njegovi tovariši vse sile napeli in z besedami in tiskanimi okrožnicami prav več ko čudno delali proti nasprotni stranki — zmagali so liberalni kandidati in sicer je dobil grof Rudolf Attems 183 glasov, gimn. prof. Culot 168 in dr. Deperis 169 izmed 324 oddanih glasov. Ostale glasove so si delili vladni in klerikalci. Če se pomisli, da šteje II. volilna skupščina nad 200 c. k. uradnikov in penzionistov in mnogo Nemcev, se ne more drugače soditi, nego da je tu zmagal princip, — liberalni princip in to je veselo znamenje časa, ter ob enem goriškemu mestu nekako poročstvo veselejših dni. Da bi le izvoljenci pravi svobodnjaci ostali, da bi ne trčili časa z neumnimi premembami historičnih uličnih imen in se sploh ne spuščali v smešne malenkosti. Konsekventni v načelih, pravični vsem naseljencem brez razločka naroda, stanu in vere, naj jim bo blagor mesta poglavitna skrb: posebno in pred vsem naj na to delajo, da se uže davno projektirani vodotok izvrši, kajti vode nam treba za pijačo in za kopelji. Saj je vendar sramotno za mesto, katero se boče ponašati z naslovom klimatičnega zdravstvenega kraja, da nema niti ene javne kopelji, razun poletu Ritterjeve mlake za nekdanjo sladkornico!

Čas bi bil pa tudi, da bi zdaj liberalci svoje zmage ne praznovali dalje z osobnimi polemikami, katerih so se uže vsi razumni mestjani do grla naveličali. Hudirja! saj se v tukajšnjih liberalnih in klerikalnih listih skoro ne bere več družega, nego večno mazanje in umivanje, povzdigavanje in pobivanje posameznih oseb. Tega je zadosta; sicer pa nij v Gorici prav nobenega tako imenitnega moža, bodisi v dobrem ali slabem pomenu, da bi tolike pozornosti zaslužil, kolikor je obračajo tukajšnji listi na svoje ljubljence in protivnike. Poznejši zgodovinarji se gotovo ne bodo nič zmenili za vse naše Favettije, Pajerje, Ritterje, Deperise in kakor se imenujejo vsi ti dobro- in slaboglasni možaki in prvaki, katerih zasluge in hudo-

bije polnijo zdaj vsak dan predale goriških časnikov.

Prihodnji torek bo še I. volilna skupščina volila dva svoja zastopnika in po tem bo mir za eno leto. V tem času se bodo morda vendar vsi razburjeni valovi polegli!

Domače stvari.

— (Slabo gospodarstvo ljubljanskega magistrata). Pretečen mesec, 27. aprila, je mestni magistrat po javni dražbi 70 oralov močvirja, ki se skupaj držé, pod imenom „purgarske dela“ na drobno prodal za 7300 gold. Do 24. junija si je magistrat pridržal potrditev te prodaje. Zvedenci nam pripovedujejo, da je prodano zemljišče skoraj še enkrat toliko vredno. Magistrat je do sedaj prodal vsa posestva na močvirji, razun nekih majhnih delov pri Škofljici, katero menda drugo leto namerava prodati, potem smo pri kraji. Prodajati je lahko.

— (Ulovljen morilec.) Janez Štucin iz Zakojce na Primorskem, zavoljo roparskega umora, doprinešenega 31. dec. l. l. v Tolpaličah na Gorenjskem nad Matija Murnikom zasledovan, je bil te dni ujet in ljubljanski dež. sodnji izročen. Uže ga je ena priča odločno spoznala kot pravega storilca.

— (Vreme) imamo pri nas vedno hladno in deževno.

— (Dr. Fr. Košmelj) vojaški zdravnik v Trstu je prestavljen v Pulj.

— (Nova pošta) bo odprta na Premu 16. maja. Ta pošta bo vezala Prem in okoli s Kilovčami (ponemčeno: Kullenberg), prvo železniško postajo od Št. Petra proti Reki.

— (Nove telegrafske postaje) bodo v kratkem ustanovljene na Kranjskem v Mokronogu, Višnji gori, Rakeku, Cerknici in Vipavi.

— (Ona žena), o kateri smo v včerajšnjem listu poročali, da jo je splašeni konj pri mesarskem mostu oškodoval, je še tisti dan po hudih bolečinah v bolnišnici umrla.

— (Umrlo) je v Ljubljani meseca aprila 88 osob, 42 moškega, 46 ženskega spola.

— (Divjo kokoš) je ustrelil v Velikih Laščah, na hribu Strmci Jarnej Moc, in sicer 8 funtov teško. Čudna prikazen pri nas.

— (Izpod Triglava) se nam piše: Pri nas povsod, posebno v Zagorici in v Bohinji razsajajo kozé, ošpice in škardatinka. A c. k. gosposka se čisto nič ne briga za to, da bi se razširjenje teh kužnih bolezni zabilo.

— (Gad pičil) je v Srednjem Grčevju pri Novem mestu 34 let-starega Matija Vrtačnika, ki je vsled gadjega strupa v treh dneh umrl. Šel je bos po vodo, pa ga je na podplatu na nogi gad ugriznil.

— (Iz Koprive na Krasu) se nam piše: Drevje je pri nas vse ocvelo in kaže obilo sadu. Trte so začele močno poganjati in so pokazale obilo zaroda. — Do 27. pr. m. smo imeli jako gorke dneve, potem pa imamo zmirom meglene in zimske mrzle dneve, kakor o božiči. Denes 2. majnika zjutraj pa zagledamo v naše največje prestrašenje cel Nanos in en del Čavna napolnena s snežno odejo. V velikem strahu smo vsi tukaj, ker nam nesrečna slana prvi

in najpoglavitejši pridelek vinski v eni noči pokončati more. Zdaj se je začelo jasni.

— (Mrzlo vreme) v minulem tednu je v ptujskih, ljutomerskih in radgonskih vinskih gorica dovelj škodovalo, vendar je upati, da se bode, ker smo še v času, do jeseni vsaj nekaj še popravilo. Tudi na lepo cvetočem drevju je zlasti na južnih straneh ne malo škode.

Razne vesti.

* (Poročilo peštanske zavarovalnice) kaže dohodkov v „premijs“ l. 1873 3,157.758 gold. 30 kr., škod se je plačalo l. 1873 2,168.383 gold. 22 kr., čisti dobiček znaša 75.047 gold. 79 kr. Odškodnine je „Peštanska“ plačala od l. 1865 do 1873 v ognju 11,308.536 gold. 4 kr., v življenji 226.813 gl. 84 kr., skupaj 11,535.349 gold. 88 kr. Poročilo je: Začetni kapital 15.000 „akcij“ po 200 gold. = 3,000.000 gold. Reservefond 1,938.335 gold. 89 kr. Skupaj 4,938.335 gold. 89 kr. Pristevši se letne doneske „premijs“ 3,157.758 gold. 30 kr. Resultira skupno 8,096.094 gold. 19 kr.

Narodno-gospodarske stvari.

— (O zavarovalni banki „Slaviji“) piše „Finanzielle Presse“ sledeče: „Slavija“ je institut, ki je v petih letih svojega obstanka dovolj dokazal, da je življenja zmožen, ter da ima previdne voditelje. Veseli nas, da jo moremo pozdravljati i v avstrijski metropoli, in se nadejamo, da si „Slavija“ tudi v deželah nemškega jezika ono ugodno ime dobi, katero ima na Češkem, Moravskem in v Šleziji. . . . Mi posnemljemo iz delokroga „Slavije“ nekaj dat, ter postavimo uspehe let 1869, 1872 in 1873. Med tem ko je društvo leta 1869 imelo 6980 udeležnikov in je zagotovilni kapital znašal 4.100.300 gl., vzdignilo se je to število leta 1872 uže na 111.741 udeležnikov s 70,531.017 gl. zagotovnine, leta 1873 pak na 130.687 udeležnikov, in zagotovnine 91,577.550 gl. in čistega dohodka 1,363.349 gl. Mi mislimo da te avtentične številke brez vsega komentara same za-se dosti govore. Efektivno premoženje koncem marca je znašalo 1,415.498 gl., v gotovini, dobrih efektih in posestvih. Končno še omenjamo, da se je v celi periodi petletnega delovanja „Slavije“ škode plačalo 960.864 gl. 24 kr., od katerih na leto 1882 odpade 351.651 gl. 94 kr., torej več ko tretjina. Od zadnje svote se grupira na zavarovanje na življenje 13,605 gl. 62 kr., za zavarovanje proti požaru 177,949 gl. 70 kr., na avtonomno zvezo malinov 38.252 gl. 66 kr. in na zavarovanje proti toči na 121.846 gl. 31 kr.

Tržna poročila.

Z Dunaja 2. maja. Ta teden trgovci niso na sejm dosti pazili, nego so gledali na odločilne dogodke na polji, katere je prouzročilo slabo vreme. Žitni sejm je bil od začetka len in brez veselja in ravno tako udi dalje. Prodalo se je vsega le toliko, kolikor je bilo najbolj treba. Pšenica se je le z največjim trudom obdržala pri ceni preteklega tedna, pa se je tudi za 10 kr. cenejše dobivala. Prodali so je 25.000 vaganov, najslabšo ogersko po 7 gl., najlepšo moravsko po 8 gl. 60 kr. Reži so lepe iskali, in je bila po 10 kr. dražja, kakor oni teden. Gališka je bila po 4 gl. 85 kr. ruska najlepši po 5 gold 85 kr. do 5 gold. 90 kr. Prodalo se je vse skupaj nad 4000 vaganov. Ječmena se je veliko ponujalo,

pa kupcev nij bilo. Prodalo se ga je 7000 vaganov, najslabši po 4 gl., najlepši po 5 gl. Koruzo so konsumenti kupovali, pa se v ceni nij spremenila. Tudi oves nij mogel kupovalcev pridobiti, akoravno je za 6—7 kr. padel. Moka tiči pri miru, i glede prodajanja i glede cene.

Iz Budapešte 2. maja. Vreme se je pri nas na Ogerskem tako spremenilo, da bi se ne bil nihče nadejal. Oni teden proti koncu smo imeli 8° gorkote. 29. aprila pa je bil termometer uže opoldne na 8° padel, prihodnjo noč pa celo na 2° do 4° mraza. One dni je tudi v več okrajih prav hudo sneg šel. Tudi denes ko to pišem, naletava sneg in je nebo z nevarnimi oblaki pokrito.

Žitni sejm je bil jako dolgočasen. Pšenice se je prodajalo po starih cenah in se je je 90.000 centov premaknilo. Rež je za 5—10 kr. padla, in niso niti domače, niti tuje dosta kupovali. Prodali so je samo 5000 vaganov. Ječmena se je skoraj samo vlaškega prodalo 30.000 vaganov, pa je v ceni padel. Koruze se je ta teden tudi malo pripeljalo. Prodalo se je je 25.000 centov po 2—5 kr. boljše. Ovs se je precej pripeljalo a ker ga konsumenti niso kupovali, je padel za 5—7 kr. Sočivje je imelo tudi ta teden zmeren sejm. Beli fižol je bil po 5 gl. do 5 gl. 25 kr. Gropa se je malo pripeljalo in je bil po 6 gl. do 5 gl. 25 kr. Krompirja se prav veliko vozi in je po 2 gold. 30 kr.

Poslano.

Častito uredništvo!

V številki 97 „Slovenskega Naroda“ brala sem članek pod naslovom: „Smrt na juhi“, katerega, dasiravno ne prinaša mojega imena, mi gotovo ne boste odrekli, bolj natančno pojasniti. — Res je sicer, da sem jaz Kristijana Škrlja dne 13. aprila nekoliko oparila, a to ne z mesno juho, ampak s čisto vodo; gola laž pa je, da je Škrlj zarad tega v bolnišnico šel in zarad tega umrl. Godilo se je tako-le:

Omenjenega dne pride imenovan Škrlj, tukaj poznan pod imenom Madonica, ves vinjen okolo 9. ure zjutraj v mojo krčmo, ter začne po njegovi navadi kričati in pravi, da je bolan, da mu bo sila obesiti ali pa ustreliti se. — Ko sem ga prosila in silila, da naj gre iz hiše, vzame v roke velik nož, ter držaje mi ga nad glavo ibti se in jezi, in pravi, me razsekati, ako kar besedico spregovorim. Se vé da sem molčala, ker v pijanosti bi bil zamogel besede uresničiti. — Ko je pa nož nazaj na mizo položil, in pripravljaj se me objemati, bila sem prisiljena ga z vrelo vodo, katero sem ravno v lončku v rokah držala, odgnati. Vrgla sem namreč vodo za njim, ter oparila ga po obrazu in dosegla moj namen, to je spravila ga iz hiše. — Še tisti dan proti večeru vrne se Madonica v krčmo, ter zahteva, da naj mu dam bokal vina, ako hočem, da me ne bode tožil: se vé da suh in oparjen je prišel, in tak je tudi odšel. — Drugi dan so ga peljali v bolnišnico, ali hotel nij ostati; ušel je, akoravno mrzelčen in poln drugih nadlog. Po smrti pa se je po anatomsni preiskavi dokazalo, da uzrok njegove smrti bila je pijanost, ker bil je ves gnjil in sežgan.

Prosek, 1. maja 1874.

Franca Gerljanec.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

Izvrstno zdravilo Revalescière du Barry odstrani vse bolezni, ki se leku zoperstavljajo, namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih,

medlico, in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovali:

Spričevalo št. 68.471.

Prunetto pri Mondovi,
26. oktobra 1869.

Moj gospod! Morem vas zagotoviti, da odkar čudovito Revalesciere du Barry rabim, to je od dveh let, niti nadležnosti svoje starosti, niti teže svojih 84 let več ne čutim. Moje noge so zopet šibke postale, moj pogled je tako dober, da ne potrebujem očal; moj želodec je močen, kakor bi bil 30 let star, — s kratka, čutim se pomlajen; jaz pridigujem, spovedujem, obiskujem bolnike, potujem precej daleč peš, čutim svoj um jasen in svoj spomin očvrstel. Prosim Vas, to izpoved objaviti, kjer in kakor hočete. Vam zelo udani

Abbé Peter Castelli,
Bach-es-Theol. in župnik v Prunettu,
okrog Mondovi.

Spričevalo št. 75.705.

Dunaj, Praterstrasse 22.
maja 1871.

Jaz sem Vam hvalo dolžen za prosep, katerega je Vaša Revalesciere pri meni napravila. Trpel sem namreč na želodčnem krču, kašlju in driski, od kojega me je Vaše izvrstno zdravilo odrešilo.

L. Grossmann.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesciere pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravljenje.

V pichastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Loncei Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 1. do 3. maja.

Marija Mahovne, delavka, stara 26 let, v civilnem špitalu in Apolonija Ozmek, hči delavca, st. 9 let, v Kurji vasi pod Golovcem, št. 44. obena pohabljeni. — Marija Steindl, hči opravičnika, v mestu št. 165, stara 20 let, na organični srčni hibi. — F. Edlinger, uradnik južne železnice, star 43 let, v Kapucinskem predmestju št. 7, na sušici. — Frančiška Žigon, učiteljica, stara 56 let, na Poljanah, št. 2, na ohromljenji pljuč. — Marija Čarman, inšitutna sirota, stara 51 let, v mestu št. 83, na želodčnem raku. — Elizabeta Habe, soproga mašinista, stara 46 let, na št. peterskem predmestju, št. 152, na organični srčni hibi. — Štefan Bizjak, delavec, star 30 let, v civilnem špitalu, na gnujli mrzlici. — Jozefa Kregar, osebnjica, stara 65 let, v civilni špital umirajoča pronešena.

Tuji.

2. in 3. maja:

Pri **Maličih**: Hanstein, trgovec z Dunaja. — Stöcklinger iz Pontebe. — Hanzek, zdravnik iz Zapresčica. — Mali, trgovec iz Tržiča. — Minač iz Reke. — Povše iz Lesce. — Dobrovič, Pader, Prohaska iz Reke. — Oblak, finančni oficijal iz Zagreba. — Steiringer, trgovec z Dunaja. Pri **Zamoreci**: Jelenec, krznar iz Celja. — Preširen, Hans iz Bleda.

Dunajska borza 5. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	15 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	25
1860 drž. posojilo	104	75
Akcije narodne banke	974	—
Kreditne akcije	217	—
London	111	70
Napol.	8	96
C. k. cekini	—	—
Srebro	106	—

Dr. Janez Steiner

odvetnik,

ima

svojo pisarnico

od 4. maja 1874 na starem trgu

h. št. 35.

(118—2)

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Obznanilo.

Toplo se zahvaljeva za dosedanje zaupanje, dovoljsem si objaviti, da sem si dobila **opravičnega vodjo**, in da se bodo pri meni kakor prej

fotografije

po ceni in solidno izvrševale, kakor se bodem tudi trudila, da se bode moj zavod obilno obiskovanje zaslužil.

M. Funtek,

fotografska vdova.

(105—3)

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepariti. Naj se vsak varuje z lastnega dobička takšne ure kupitii, za katere firma prodajalca ne dá dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzamejo, **dokaz najstrogejše solidnosti!**

Neverjetno, pa resnično!

Za 1 gl. 50 kr. in 1 gl. švicarska moderna porcelan-email-ura, z lepimi seljankami koristna za vboge in bogate, z enoletno garancijo.

Za 9, 10, in 11 gl. prava angleška, srebrna cilindrista ura, s čisto talmi-verižico, z medaljonom, etuijem, ključem in 5letnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim steklom vred. Taiste krono-časomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gld. 50 kr.

12 in 15 gl. velja praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljša delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zaiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, poleg tega jako elegantne in okusne, in kar je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 12 in 15 gl. srebrna cilindrista ura, s pravim zlatim obročem na skok, močnim kristalnim steklom, z verižico in medaljonom iz talmi-zlata in garantilnim listom vred.

Samo 15 ali 20 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejše gravirana, s pravo talmi-zlato verižico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z verižico, medaljonom iz talmi-zlata, usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 14 gl. taista, znamenito finejša, z orijentalčnim kašipotem.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoarna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikelnja v pravem, čistem talmi-zlatu: te ure imajo celo pred družimi to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talmi-zlato verižico z medaljonom in garantilnim listom vred zastoj.

Samo 13 gl. prava angleška ura iz čistega talmi-zlata, cilindrista, nove fazone, z dvojnimi kristalnim steklom, in se tudi kolesje vidi, ko je zaprta, s talmi-zlato verižico, z medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, s pravo talmi-zlato verižico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 18 in 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronometerna ura z dvojnimi pokrovom, najfinejše emailirana, s fino verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 rubinov, z najfinejšo verižico iz talmi-zlata, medaljonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoarna ura, se brez ključa navija, s talmi-zlato verižico in medaljonom vred.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlata ura za gospe z verižico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontoarna ura z dvojnimi pokrovom, garantovana in patentovana.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoarna ura s kristalnim steklom, 105 in 115 gl. z dvojnimi steklom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar družega razglašene ure **ceneje**.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav s 5letno garancijo gl. 1¹/₂, gl. 3, 5 do 10 gl.

Pismena naročila

se na pošto povzete ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na povzete na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje.

Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na visocini časa.

Vsi, ki si nove ure naročiti želé,

Vsi, ki stare ure za nove zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstr. 9, Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

Izvrstni zastopniki za dežele se iščejo.

(50—8)

Lastnina in usk „Narodne tiskarne.“